

**П. М. ЛІСОВСЬКИЙ
Ю. П. ЛІСОВСЬКА**

**ОБОРОНА УКРАЇНИ:
СТРАТЕГІЯ І ТАКТИКА**

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Київ
Видавництво Ліра-К
2022

УДК 351.86(477)(075.8)

Л63

*Рекомендовано до друку
Науково-методичною радою Університету «Україна»
(протокол №2 від 22 квітня 2022 р.*

Рецензенти:

Ільченко М.Ю. – доктор технічних наук, академік НАН України;

Рябека О.Г. – доктор філософських наук, професор;

Цимбалюк В.С. – доктор юридичних наук, професор

Лісовський П.М., Лісовська Ю.П.

Л63 Оборона України: стратегія і тактика : навч. посіб. Київ :
Видавництво Ліра-К, 2022. 176 с.
ISBN 978-617-520-340-8

У навчальному посібнику на міжгалузевому рівні озвучено стратегію і тактику Оборони України. Здійснено аналітичну оцінку Оборони України в умовах війни з путінсько-російською ордою. При цьому, обґрунтовано нейроенергетичний вибір Укроборонпрому як раціонального алгоритму у різномовній текстовій інформації міжвідомчого партнерства. Передбачено тактику превентивних заходів забезпечення кібербезпеки в Обороні України. Стверджено протирадарну систему квантової навігації як надійного «залізозупольного» захисника мирного неба України. Прогнозовано стратегічну роль філософії контррозвідувальної діяльності як якісного професіоналізму мудрих рішень в Обороні України.

Навчальний посібник розраховано на студентів, курсантів та викладачів вищих навчальних закладів, а також співробітників спецслужб.

УДК 351.86(477)(075.8)

ISBN 978-617-520-340-8

© Лісовський П.М., Лісовська Ю.П., 2022

© Видавництво Ліра-К, 2022

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	5
-----------------------	----------

РОЗДІЛ 1. МІЖНАРОДНО-ІСТОРИЧНА ПАНОРАМА ЩОДО СТРАТЕГІЧНОЇ ОБОРОННОЇ ІНІЦІАТИВИ УКРАЇНИ

1.1. Геостратегічний погляд спецслужб Франції щодо пострадянського простору України	7
1.2. Аналітична оцінка спецслужб Німеччини у рамках європейського континенту щодо України	22
1.3. Зовнішня політика США в післявоєнний (після «холодної війни») період глобалізованого світу щодо України в тому числі.....	37

РОЗДІЛ 2. КОНСТРУКТИВНА ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ УКРАЇНИ

2.1. Укроборонпром як стратегічний виробник військової техніки та сучасних нанотехнологій.....	64
2.2. Філософія квантової аеродинаміки польоту рухомих об'єктів як екстрансенсорний підхід в космічній галузі Оборони України	79
2.3. Концептуальний аналіз контррозвідувальної діяльності в Обороні України: інтелектуальний захист правових інтересів держави	87

РОЗДІЛ 3. ОБОРОНА УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ ПУТІНСЬКО-РОСІЙСЬКОЇ НАВАЛИ

3.1. Оборона України як стратегічний лейтмотив у нашій Вітчизняній війні з путінсько- російською ордою	98
3.2. Кібербезпека як складова інформаційного простору в Обороні України	107
3.3. Квантова безпека як корпускулярно-хвильова якість Оборони України.....	137
3.4. Перспективи розвитку квантології в Обороні України.....	140
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	171

ПЕРЕДМОВА

У сучасну добу цифрових комунікацій весь світ знову поглинув у конфліктогенні зони, створюючи глобальні війни. Серед них – повномасштабне вторгнення путінсько-російської орди на територію України. За цих обставин актуального значення набуває в Обороні України квантова радіоелектроніка та телекомунікація в сучасному кіберпросторі. Така радіоелектроніка побудована на квантових метеополях завдяки корпускулярно-хвильовій структурі. В ній чільне місце має механізм розповсюдження електромагнітного випромінювання, що явно та приховано з відповідною частотною, амплітудною та кутовою модуляцією впливає на стан захищеності самої Людини, а також життєво необхідних об'єктів критичної інфраструктури підвищеного ризику.

У цьому сенсі, коли 24 лютого 2022 року на нашу рідну землю напав лютий російський ворог, Укροобронпром має зосередити всі свої інтелектуальні зусилля щодо подолання агресора. Тому, поруч із Збройними Силами України, Службою Безпеки України та іншими міжвідомчо-силовими структурами мають плідно працювати інженери-конструктори щодо новітніх розробок у цивілізаційному поступі та подальше впровадження креативних ідей у практичне життя. У першу чергу, це стосується радарної системи у квантовій симуляції (введення ворога в оману; відповідного алгоритму дешифрування тощо). Це є надійним «залізозкупольним» захисником мирного неба України, в якому система контрроз-

відувальної діяльності відіграє стратегічну роль в Обороні України з путінсько-російською навалою.

Проте, варто констатувати в умовах путінсько-російської агресії недостатню потужність виваженої оборонно-промислової політики, системності в інституціональному та організаційному забезпеченні цієї специфічної галузі промисловості. Незрозумілим залишається питання, яка структура у міжвідомчому партнерстві безпосередньо буде визначати завдання військово-технічного співробітництва та оборонно-промислової політики.

Вироблення та імплементація чіткого курсу щодо розвитку військового ринку продукції оборонної промисловості гальмується тим, що досі не ухвалено або навіть і не розроблено низку основоположних документів, передбачених Стратегічним оборонним бюлетенем та Дорожньою картою оборонної реформи. Зокрема, стосовно розробки, виготовлення та постановки на службу нового озброєння не ухвалено проекти Законів України «Про створення та виробництво озброєння, військової та спеціальної техніки.

Таким чином, ми сподіваємось, що в умовах нашої Вітчизняної війни з путінсько-російською навалою відбудеться менш бюрократична, а, навпаки, ефективно діюча система державного управління, яка сприятиме удосконаленню системи ціноутворення щодо якісної продукції оборонного і подвійного призначення в силу професійного внесення відповідних змін до Закону України.

Від авторів

РОЗДІЛ 1

МІЖНАРОДНО-ІСТОРИЧНА ПАНОРАМА ЩОДО СТРАТЕГІЧНОЇ ОБОРОННОЇ ІНІЦІАТИВИ УКРАЇНИ

1.1. Геостратегічний погляд спецслужб Франції щодо пострадянського простору України

У сучасних умовах запеклої боротьби України з путінсько-російською навалою надто важливим постає роль спецслужб держав світу та історична ретроспектива населення європейських країн, а також їх геополітичні та гео економічні наміри впливу у світовій шахівниці. Серед них – населення Франції історично поділилося на представників двох різних таборів: один табір – із атлантистськими тенденціями, а інший табір – із континентальними тенденціями. З цієї причини, являючись, як і Великобританія, екс-метрополією колишньої світової французької колоніальної системи, Франція виробила ті, що відповідають психологію, філософію і політичну практику, які виражаються в тактиці реалізації зовнішньої політики за традиційним типом «гнучких союзів» при здійсненні зовнішньої політики зокрема в її організаційній формі «тріумвіратних союзів». При цьому, разом з оперативною діяльністю національних спецслужб, французи активно використовують

канали масонських організацій для агентурного проникнення у вищі ешелони державної і політичної влади іноземних партнерів, конкурентів, супротивників і ворогів. Аналогічні методи і способи в сучасній тактиці конкурентної боротьби за владу в умовах глобалізації демонструють також ізраїльтяни, британці, американці, німці, росіяни і китайці.

Враховуючи сучасні напрацювання вітчизняних і зарубіжних фахівців – аналітиків спецслужб і наукових експертів, можна охарактеризувати події, що відбуваються нині на європейському континенті після зникнення блокового протистояння Схід – Захід, як «неоголошену війну» за провідне положення у світі, в якій не останню роль грає Франція. Зроблені в 1988–1991 рр. французькими аналітиками виведення і прогнози допомогли правлячій еліті точно визначити геополітичні процеси і вдало, відповідно до виникаючої ситуації, обрати тактику зовнішньополітичної діяльності. Раніше в аналогічних історичних ситуаціях Французька Республіка неодноразово піддавалася агресії і окупації з боку сусідніх держав (спочатку – Пруссії, пізніше – Німеччині і т. п., що призводило до втрати Францією національного суверенітету. З цієї причини французька нація гостріше, ніж інші, відреагувала на процеси 1980–1991 рр., які відбувалися в Радянському Союзі і у його Союзників – в державах Організації Варшавського договору, що привело людство утретє в ХХ ст. до планетарних потрясінь (перші два – мається на увазі Перша і Друга світові війни).

Історична дійсність свідчить, що під час Першої світової війни Францію виступила проти незалежності України. Після Другої світової війни Франція була в авангарді сил, які проводили розвідувально-підривну діяльність в руслі завдань атлантистів відносно народів Європи. Стратегічні напрями розвідувальної програми Франції часів «холодної війни» були

полагоджені не лише забезпеченню оборони і національної безпеки держави, але і інтересам захисту Західного співтовариства від військової загрози з боку коаліції комуністичних (ідеократичних, тоталітарних за характером) держав на чолі з Радянським Союзом і інших антиатлантистських сил. З цієї причини провідними політологами французька політика отожднювалася з найбільш агресивним атлантизмом.

Історія військово-політичного протистояння держав двох світових антагоністичних коаліцій наочно проілюструвала відповідну тактику політичної практики дії зовнішніх сил на внутрішні конфлікти в різних державах світу, оскільки вони, по-перше, найчастіше провокувалися державами-конкурентами і, по-друге, майже завжди використовувалися ними шляхом підтримки опозиційних внутрішніх рухів, партій і угруповань. Глобальність, тотальність, коаліційність, антикомуністична спрямованість стратегії, комплексне використання сил і засобів в розвідувально-інформаційних і розвідувально-підривних акціях, гострота умов протиборства і велика відповідальність за можливі рокові наслідки для своїх народів і правлячих кругів обумовлювали відповідну тактику реалізації завдань, покладених на спецслужби держав Західної коаліції. У таких умовах вони грали керівну роль у відробітку так званих розвідувальних програм, складовою частиною яких, зокрема, були спеціальні заходи психологічного тиску на населення: дезінформаційні, пропагандистські, політико-дипломатичні, економічні і військово-акції. Як правило, тактика, закладена в основу оборонної доктрини і концепції забезпечення державної безпеки, реалізується через велику кількість державних розвідувальних програм. По суті, діяльність спецслужб в період підготовки здійснення і завершення таємних операцій [*Таємні операції – комплекс погоджених і взаємозв'язаних заходів, сплано-*

ваних розвідувально-підривних акцій, які проводяться в умовах суворого дотримання вимог конспірації, нерідко в різний час, в різних місцях і різними виконавцями, спрямованих на підривання могутності ворога [45, с. 143] у рамках ПВ не була розвідувальною в класичному розумінні цього слова (збір таємної інформації, тимчасове зберігання і передача її в розвідцентр), а була цілим комплексом таємних заходів по досягненню поставленої мети. Часто це відбувалося у супереч усім цивілізованим моральним нормам, що впливало на характер взаємозв'язку структурних елементів тактики політичної практики головного суб'єкта (держави) з іншими суб'єктами міжнародних правовідносин (іноземними державами, міжнародними організаціями).

Такий порядок існував до того часу, поки один зі світових конкурентів Франції Сполучені Штати Америки не узяли на себе планетарну функцію головного полюса атлантизму. Так, зокрема, у рамках спланованих спецслужбами таємних операцій за допомогою політики військового диктату, економічного примусу, ідеологічно-психологічного тиску, у тому числі і відносно своїх західних союзників по Північноатлантичному альянсу, американська правляча еліта прагнула поставити в післявоєнний час інші держави світу в жорстку залежність від США, що і сталося сьогодні. Серед західних партнерів Франція частіше за усіх рішуче виступала проти американського диктату. Основою сучасних франко-американських протиріч (які як позитивно, так і негативно відбиваються на Україні) є прагнення французької правлячої еліти відновити принаймні в Європі, свою колишню керівну роль в західній цивілізації і відродити ідею так званого європеїзму – європейської єдності.

Так, з початком перебудови в СРСР французи і їх німецькі «привілейовані» партнери зрозуміли, що навіть значне послаблення (не кажучи вже про розвал) соціалістичної

співдружності на чолі з Радянським Союзом стає поштовхом до фактичної боротьби за черговий перерозподіл світового панування між ведучими світовими фінансово-промисловими центрами. У Європі – це боротьба за вплив над слов'янською цивілізацією між Сполученими Штатами Америки, яких підтримує Великобританія (що прагне до європейського лідерства), з одного боку, і Францією (що проголошує принцип «Європа без американців») і Німеччиною (знову воскреслою самостійною військово-економічною і політичною силою на континенті), з іншого боку. Події, які сталися пізніше, підтвердили прогнози французьких аналітиків і правильність обраної Парижем тактики зовнішньополітичної діяльності.

У кінці 1980-х – початку 1990-х рр. французькі правлячі круги, втративши вплив на радянських лідерів, традиційно зручних партнерів в геополітичній грі з провідними державами – світовими центрами сили, вже не могли, у тому числі і за допомогою оперативних заходів спецслужб, істотним чином впливати на процеси в Радянському Союзі. Вони стримувалися від Радикальних дій з лінії розвідувальних служб, щоб в історичній перспективі їм не пред'явили звинувачення в розвалі СРСР.

Згідно політичного консалтингу саме наявність у риторичі двох протилежних Доктрин – «атлантизму» і «європеїзму» – обумовлює суперечливий статус Франції у світових справах. У епоху протистояння двох антагоністичних світових політичних систем тодішній Радянський Союз у геополітичній грі Франції був, з одного боку, ідеологічним супротивником, а з іншої – традиційно сприятливим партнером, тому франко-радянські стосунки мали особливий статус. Це відповідало довгостроковим інтересам офіційного Парижу, який прагнув мати в особі єдиного СРСР противагу зроста-

ючій могутності Німеччини і її планам об'єднання навколо себе держав Центральної, Південної і Східної Європи.

У цій ситуації, змирившись з долею французька сторона лише безуспішно намагалася протидіяти розпаду СРСР з метою збереження в його обличчі противаги гегемонії Німеччини, США і Великобританії в Європі. Як наслідок, перед правлячими кругами Франції постала глобальна проблема термінової розробки нової оборонної доктрини і концепції забезпечення безпеки держави і захисту інтересів французької нації. Саме цей психологічний чинник відбився на початковому етапі розвитку, зокрема, прямих франко-українських стосунків і продовжує тяжіти над ними і сьогодні.

В умовах неможливості масштабного використання військових засобів у вирішенні суперечливих міжнародних питань зростає роль і вклад спецслужб в досягненні стратегічної мети правлячої еліти держави. Перспектива довгострокової небезпеки загальноєвропейської дестабілізації і конфліктів стала перешкодою для намірів французької сторони розвинути західноєвропейську інтеграцію у рамках запланованих заходів Маастрихтського договору і послідовно втягувати в нього східноєвропейські країни з метою послаблення військово-політичної дії США і СРСР і захисту іміджу Франції як держави світового рівня, «творця світової політики». У нових умовах розвитку європейської політики французькі правлячі круги почали коригувати шляхи і форми використання сил і засобів спеціальних служб нерозвідувальних державних і неурядових структур, можливості зацікавлених політичних і ділових кругів, у тому числі і закордонних, які знаходяться поза владними структурами Франції, для досягнення поставлених стратегічних і тактичних цілей. Це проявляється в нинішній зовнішньополітичній діяльності правлячої еліти Франції.

Узагальнення матеріалів наукових публікацій закордонних і вітчизняних авторів, провідних співробітників спецслужб у наукових і професійних виданнях, а також поточної інформації неофіційних джерел дало авторам підставу зробити висновок, що нова геополітична ситуація підштовхнула французів до переоцінки критеріїв поняття і визначення нового круга іноземних держав, віднесених до так званого привілейованого партнерства.

Сучасні тенденції в геополітичних процесах (після 1991 р.) позначилися і на нинішній зовнішньополітичній практиці правлячої еліти Франції, де домінують антиатлантисти, прибічники «європейської солідарності». Її стратегічні плани спрямовані на:

1) створення противаги зростанню гегемонії в Європі головного світового конкурента – Сполучених Штатів Америки;

2) використання потенціалів Німеччини і Росії для інтеграції Європи у рамках проекту «Європейська Імперія» на основі схильності європейців до автократії і геополітичної незалежності від Вашингтону, а саме за рахунок:

– створення «політико-стратегічного союзу Франція – Німеччина – Росія» антиамериканської спрямованості, який доповнюється іншим тріумвіратом – «трикутником Веймара» (Франція – Німеччина – Польща);

– використання можливостей Росії (додатково до власних) для дії на процеси в регіональному «трикутнику» Росія – Китай – Іран, який формується також на антиамериканській і антитурецькій основах.

У цьому змісті варто озвучити, що ще за тодішніх радянських часів французькі експерти прогнозували, що Україна стане місцем жорсткої конкуренції між Німеччиною, США, Туреччиною і Канадою. Виходячи з цього, за їх рекомендаціями і відповідно до домовленості з керівництвом колишнього

СРСР для захисту французьких інтересів у регіоні у 1988 р. було прийнято рішення про встановлення дипломатичних зв'язків із Україною на рівні Генеральних консульств Франції у Києві і Радянського Союзу у Страсбурзі. У той час поки не йшлося про налагодження прямих політичних французько-українських відносин.

У той же час певні впливові політичні сили в Парижі як і раніше відносять Україну до тих новоутворених держав, які можуть в перспективі не відбутися як суверенні. З цієї причини Україна не увійшла до кола першочергових зовнішніх пріоритетів Франції. Навколо визначення статусу нинішніх французько-українських стосунків йде гостра боротьба. Саме цей чинник і визначає неоднозначне відношення французької правлячої еліти до факту появи і існування на світовій арені України як самостійного суб'єкта міжнародних праввідносин. Звідси зрозуміло, що, враховуючи помітне зміщення після проголошення незалежності нашої держави акценту в зовнішніх пріоритетах української політики на користь зближення із США, в Парижі і Бонні було прийнято погоджене рішення про припинення у 1995 р. стосунків з Україною у рамках геополітичного проекту – «тріумвірату Франція – Німеччина – Україна», який створювався за ініціативою французької сторони із жовтня 1991 р., зі всіма наслідками, які із цього витікають для усїєї європейської політики української правлячої еліти.

Для спецслужб Франції, як і для держав НАТО, такими ж актуальними залишилися завдання контролю розвитку тенденцій завершального етапу закріплення досягнень у процесі дезінтеграції Радянського Союзу, Чехословаччини і Югославії та здійснення вигідного впливу на події, що відбуваються на пострадянському просторі, особливо в Україні, з метою закріплення сприятливих наслідків для французької

нації. Функції головного старанного суб'єкта вказаних заходів були покладені на спеціальні служби Франції.

У нинішніх умовах планетарних зрушень, трансформації геополітичного співвідношення рівнів дії між державами – світовими і регіональними центрами сили – спецслужби задіяні вирішувати, передусім, стратегічні завдання Франції, а саме: забезпечення умов виживання, безпеки і захисту інтересів французької нації. У ієрархії напрямів розвідувальної діяльності спецслужб Франції зміщені акценти в розвідувальних пріоритетах на користь підрозділів, які відпрацьовують завдання в політичній, економічній і науково-технічній областях. Поступово завдання військової розвідки відходить на другий план, як допоміжна, на випадок необхідності застосування збройних сил в локальних конфліктах як засіб силової підтримки зовнішньополітичних і економічних заходів держави.

Характерно, що не лише правляча еліта Франції, але й інші політичні, релігійні і громадські рухи, різні емігрантські угруповання, транснаціональні «закриті елітарні союзи, клуби, ордени» і опозиційні організації практикують проведення (у тому числі і таємними методами) власної політики, яка може не співпадати із офіційною позицією Парижу. Для досягнення своїх політичних цілей у сфері зовнішньої політики вони можуть використовувати впливові зв'язки у спецслужбах, міністерстві закордонних справ, у міністерстві зовнішньоекономічних зв'язків, у міністерстві торгівлі і т. п. Таким чином, спецслужби, зі свого боку, мають можливість не лише контролювати таку діяльність, але і часто використовують ситуацію на свою користь, якщо це не суперечить інтересам державної безпеки. Зазвичай, усі заходи на рівні державних програм у сфері міжнародної діяльності, оборони і безпеки розробляються безпосередньо за участю спецслужб, на які потім президент і уряд Франції поклада-